

Total number of printed pages – 4

UR25-D25 (VAC1102)

2025

ENVIRONMENTAL STUDIES-I
(VAC)

Paper : VAC1102

Full Marks : 50

Time : Two hours

***The figures in the margin indicate
full marks for the questions.***

1. Answer the following questions : 1×5=5

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Who coined the term 'ecosystem'?

‘পৰিস্থিতি তন্ত্ৰ’ শব্দটো কোনে উদ্ভাৱন কৰিছিল?

(b) Mention *two* physical factors of ecosystem.

পৰিস্থিতিতন্ত্ৰৰ দুটা ভৌতিক কাৰক উল্লেখ কৰা।

(c) Under which Act the Central Pollution Control Board (CPCB) was established?

কোনখন আইনৰ অধীনত কেন্দ্ৰীয় প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণ ব'ৰ্ড
গঠন কৰা হৈছিল?

(d) In which Section of 'Wildlife Protection Act, 1972' the prohibition of hunting is discussed ?

‘বন্যপ্রাণী সুৰক্ষা আইন, ১৯৭২’ৰ কোনটো শাখাত চিকাৰ নিষেধাজ্ঞাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে?

(e) How many Chapters are there in the 'Biological Diversity Act, 2002'?

জৈৱ বৈচিত্ৰ্য আইন, ২০০২ ত কিমানটা অধ্যায় আছে?

2. Answer the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write the difference between ecology and ecosystem.

পৰিস্থিতি বিজ্ঞান আৰু পৰিস্থিতিতন্ত্ৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(b) What is biosphere ?

জীৱমণ্ডল কি?

(c) Write the difference between *in-situ* and *ex-situ* conservation of biodiversity.

জৈৱ বৈচিত্ৰ্যৰ স্বস্থানে আৰু বহিঃস্থানে সংৰক্ষণৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(d) What do you mean by 'trophy'? Give one example of trophy.

‘ট্ৰফী’ বুলিলে কি বুজা? ট্ৰফীৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(e) What do you mean by biological resources ?

জৈৱিক সম্পদ বুলিলে কি বুজা?

3. Answer **any three** of the following questions :

$5 \times 3 = 15$

তলৰ যিকোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss the functions of ecosystem.
পৰিস্থিতিতন্ত্ৰৰ কাৰ্য্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) What is food chain? Discuss different types of food chains.

খাদ্য শৃংখল কি? খাদ্য শৃংখলৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) Write a note on the levels of biodiversity.
জৈৱ বৈচিত্ৰ্যৰ স্তৰৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

(d) Discuss the role of traditional knowledge and community-based approaches in biodiversity conservation.

জৈৱ বৈচিত্ৰ্য সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত পৰম্পৰাগত জ্ঞান আৰু সম্প্ৰদায়ভিত্তিক পদ্ধতিৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(e) What are biodiversity heritage sites? What are their characteristics? Give an example of biodiversity heritage site.

জৈৱ বৈচিত্ৰ্য ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰ কোনবোৰ? সিহঁতৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? জৈৱ বৈচিত্ৰ্য ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

4. Answer **any two** of the following questions :
 $10 \times 2 = 20$

তলত দিয়া যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is 'environmental studies'?
Discuss the importance of
'environmental studies'. $2+8=10$
'পৰিবেশ অধ্যয়ন' বুলিলে কি বুজা? 'পৰিবেশ অধ্যয়ন'ৰ
গুৰুত্বৰ বিষয়ে লিখা।
- (b) Define ecosystem. Discuss the
components of an ecosystem in detail.
 $2+8=10$
'পৰিস্থিতিতন্ত্ৰ' ৰ সংজ্ঞা দিয়া। পৰিস্থিতিতন্ত্ৰৰ বিভিন্ন
উপাদানসমূহৰ বিষয়ে বিতংভাৱে আলোচনা কৰা।
- (c) What is the Forest Conservation Act of
India? Discuss the objectives and the
features of the Act. $2+8=10$
ভাৰতৰ বন সংৰক্ষণ আইন কি? আইনখনৰ উদ্দেশ্য
আৰু বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- (d) What do you mean by biodiversity
hotspot? Discuss the threats to the
biodiversity of India. $2+8=10$
জৈৱ বৈচিত্ৰ্য হটস্পট বুলিলে কি বুজা? ভাৰতৰ জৈৱ
বৈচিত্ৰ্যৰ ভাবুকিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।